



Guvernul României

Ministerul Fondurilor Europene

Direcția Generală Mecanisme și Instrumente Financiare Nerambursabile



## Ghidul Aplicantului

### Apel de propuneri

în cadrul Fondului pentru Relații Bilaterale aferent Programului

RO05 – Eficiență Energetică

#### 1. Prezentarea contextului

Granturile SEE reprezintă contribuția Islandei, Principatului Liechtenstein și Regatului Norvegiei în vederea reducerii disparităților sociale și economice în cadrul Spațiului Economic European și pentru a întări relațiile bilaterale cu cele 16 state beneficiare din sudul și centrul Europei.

În cadrul Granturilor SEE 2009-2014 se finanțează programul *RO05 –Eficiență Energetică* (denumit în continuare „Programul”), cu un buget total de 612.426 € (85% grant, 15% cofinanțare națională).

Obiectivul general al programului este acela de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră și de poluanți atmosferici. Fondul pentru Relații Bilaterale aferent Programului *RO05* va sprijini și consolida relațiile dintre țările donatoare și România în domeniul eficienței energetice.

Fondul pentru Relații Bilaterale (denumit în continuare „Fondul”) constituit la nivelul Programului, în valoare de 139.417 Euro, este destinat sprijinirii inițiativelor menite să conducă la dezvoltarea relațiilor bilaterale prin cooperare și transfer de cunoștințe între beneficiari și parteneri eligibili din România și Statele Donatoare în domeniul eficienței energetice, prin sprijinirea organizării de seminarii, conferințe, workshop-uri, vizite de lucru, cursuri, întâlniri de lucru, etc. cu caracter bilateral.

#### 2. Cadrul instituțional

Programul este gestionat de Ministerul Fondurilor Europene, prin Direcția Generală Mecanisme și Instrumente Financiare Nerambursabile, în calitate de Operator de Program și în cooperare cu Ambasada Norvegiei în România.

MFE/Operatorul de Program are următoarele atribuții și responsabilități în implementarea Fondului:

- se asigură că inițiativele finanțate contribuie la obiectivele generale și specifice ale Granturilor SEE 2009–2014 și ale Programului RO05 că acestea se implementează în conformitate cu Regulamentul de Implementare și cu Acordurile specifice încheiate cu Statele Donatoare;
- colectează aplicațiile de finanțare, selectează inițiativele care urmează să fie finanțate și semnează contractele de finanțare pentru fiecare inițiativă în parte;
- verifică rezultatele directe ale inițiativelor și cheltuielile declarate de Beneficiari, conformitatea acestora cu prevederile Regulamentului de Implementare, contractului de finanțare precum și respectarea aplicării legislației naționale și a Uniunii Europene.



### 3. Cadrul legal

- (a) Protocolul 38b la Acordul SEE privind Mecanismul Financiar Spațiul Economic European 2009-2014;
- (b) Regulamentul de implementare a Mecanismului Financiar SEE, emis de Islanda, Principatul Liechtenstein și Regatul Norvegiei, denumite în continuare "State Donatoare", în concordanță cu art. 8(8) din Protocolul 38b la Acordul SEE privind Mecanismul Financiar Spațiul Economic European 2009-2014;
- (c) Memorandumurile de Înțelegere privind implementarea Mecanismului Financiar SEE 2009-2014, încheiate între Islanda, Liechtenstein și Norvegia și Guvernul României;
- (d) Ghidurile adoptate de către Comitetul Mecanismului Financiar în conformitate cu Regulamentele;
- (e) Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 6/2013 pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 96/2012 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative;
- (f) Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 88/2012 privind cadrul instituțional pentru coordonarea, implementarea și gestionarea asistenței financiare acordate României prin Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European și Mecanismul Financiar Norvegian pe perioada de programare 2009-2014 aprobată cu modificările ulterioare prin Legea nr. 246/2013;
- (g) Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 23/2013 privind gestionarea financiară a fondurilor externe nerambursabile aferente Mecanismului financiar al Spațiului Economic European 2009-2014 și Mecanismului Financiar Norvegian 2009-2014 aprobată cu modificările și completările ulterioare și normele metodologice de aplicare a prevederilor acesteia aprobate prin ordinul 2793/2015;
- (h) Legea nr.98/2016, privind achizițiile publice și Normele metodologice din 2 iunie 2016, publicate în M. Of. nr. 423 din 6 iunie 2016;
- (i) OMFE nr. 1284/2016 privind aprobarea procedurii competitive aplicabile solicitanților/beneficiarilor privați pentru atribuirea contractelor de produse, servicii sau lucrări finanțate din fonduri nerambursabile publicat în Monitorul Oficial 618/12.08.2016;
- (j) Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu completările și modificările ulterioare;
- (k) Ordinul Ministrului Fondurilor Europene nr. 1055/2014 privind aplicarea sumelor forfetare în cazul deplasărilor finanțate din Fondul pentru relații bilaterale la nivel național și de program în cadrul Mecanismului Financiar SEE și Mecanismului Financiar Norvegian 2009-2014;
- (l) HG nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporal cu modificările și completările ulterioare
- (m) HG nr. 1860/2006 privind drepturile și obligațiile personalului autorităților și instituțiilor publice pe perioada delegării și detașării în altă localitate, precum și în cazul deplasării, în cadrul localității, în interesul serviciului cu modificările și completările ulterioare.



#### 4. Activități eligibile

Fondul este destinat susținerii inițiativelor ce corespund obiectivului general al Programului, respectiv **Reducerea emisiilor gazelor cu efect de seră și a poluanților atmosferici** și a următoarelor rezultate:

- Creșterea eficienței energetice în clădiri;
- Creșterea eficienței energetice în industrie și în sectorul transporturilor;
- Utilizarea eficientă a căldurii rezultate;
- Îmbunătățirea capacității la nivel național, regional și local, să întreprindă măsuri de eficiență energetică;
- Creșterea conștientizării și educației în domeniul eficienței energetice.

Astfel, inițiativele finanțate în cadrul prezentului apel de propuneri vor include activități menite să consolideze dimensiunea bilaterală a programului și să contribuie la dezvoltarea relațiilor bilaterale prin cooperare și transfer de cunoștințe între beneficiari și parteneri eligibili din România și statele donatoare în domeniul eficienței energetice și în conformitate cu obiectivelor descrise mai sus. În aplicația de finanțare, aplicanții trebuie să descrie și să detalieze modul în care activitățile propuse vor contribui la îndeplinirea acestui obiectiv.

**În acest scop, se consideră eligibile următoarele activități: organizarea de conferințe, seminarii, vizite de studiu, workshop-uri, cursuri, training-uri și alte acțiuni similare.**

În cadrul prezentului apel, se vor avea în vedere următoarele definiții pentru „eficiență energetică”:

- Eficiență energetică = raportul dintre rezultatul constând în performanță, servicii, bunuri sau energie și energia folosită în acest scop (Directiva 2012/27/UE);
- Economisirea de energie = reducerea consumului de energie prin schimbarea comportamentului său prin diminuarea activității economice (Planul pentru eficiență energetică, Comisia Europeană, 8 martie 2011).
- Utilizarea eficientă a energiei, creșterea eficienței energetice = realizarea unei unități de produs, bun sau serviciu fără scăderea calității sau performanțelor acestuia, concomitent cu reducerea cantității de energie cerute pentru realizarea acestui produs, bun sau serviciu (Legea 199/2000 privind utilizarea eficientă a energiei, modificată prin Legea 120/2002).

#### 5. Beneficiari și parteneri eligibili

Beneficiarii și partenerii eligibili în cadrul Fondului sunt următoarele categorii de entități înregistrate în România sau Statele Donatoare, relevanți pentru domeniul eficienței energetice:

- Instituții publice, autorități publice centrale sau locale;
- Organizații interguvernamentale;
- Agenții guvernamentale;
- Instituții de învățământ superior și institute de cercetare;
- Organizații non-guvernamentale, asociații, fundații, sindicate, patronate care activează în domeniul eficienței energetice (sunt eligibili numai aplicanții din această categorie care îndeplinesc condiția de a fi derulat această activitate timp de cel puțin un an fiscal integral).



## 6. Termene limită

**Data lansării apelului: 15 noiembrie 2016.**

**Data închiderii apelului: 28 februarie 2017** sau până la epuizarea fondurilor. Data de depunere se consideră a fi data poștei/curierului.

**Termenul limită pentru implementarea inițiativelor: 31 octombrie 2017.**

## 7. Buget și finanțare

**Bugetul apelului: 139.417 Euro.**

**Valoarea minimă al unei aplicații: 30.000 Euro.**

**Valoarea maximă a unei aplicații: 139.417 Euro**

**Rata de finanțare: 100%**

Aplicantul poate opta fie pentru sistemul de plată în avans, fie pentru rambursare, în funcție de necesitățile de finanțare ale inițiativei propuse, în următoarele condiții:

- Plata în avans presupune acordarea unui avans pentru desfășurarea activităților programate de maxim 100% pentru instituțiile publice, respectiv maxim 70% pentru alte entități, din valoarea eligibilă a inițiativei (în concordanță cu OUG 23/2013 cu completările ulterioare), pe baza unei cereri de avans, dacă este cazul, a unei plăți finale, pe baza unei cereri de plată finală, conform Anexei 3 și Anexei 5 la prezentul Ghid; cererea de avans va fi depusă în funcție de perioada în care se vor derula activitățile.
- Rambursarea (disponibilă doar în cazul aplicanților privați) presupune plata cheltuielilor deja efectuate și suportate de către Beneficiar, pe baza unei cereri de rambursare, conform Anexei 3 și Anexei 5 la prezentul Ghid.

## 8. Eligibilitatea cheltuielilor

**Următoarele tipuri de cheltuieli se vor considera eligibile:**

- (a) Costurile deplasărilor internaționale (tur-retur), clasa economic;
- (b) Cheltuielile de ședere: cazare, asigurare medicală și diurnă (în limita maximă prevăzută prin legislația aplicabilă fiecărei entități);
- (c) Transportul local în România sau în țara în care aplicantul se va deplasa;
- (d) TVA, cu condiția să nu poată fi recuperată de către beneficiar și/sau partener;
- (e) Cheltuieli de deplasare și salarii pentru vizitele experților/lectorilor (nu pentru personalul implicat în implementarea inițiativei);
- (f) Onorarii și cheltuieli de deplasare pentru participarea la conferințe, seminarii, cursuri, întâlniri și ateliere de lucru;



- (g) Costuri aferente studiilor de fezabilitate și pentru pregătirea de analize financiare și economice;
- (h) Costurile ocazionate de conferințe, seminarii, cursuri, întâlniri și ateliere de lucru;
- (i) Cheltuielile aferente activităților de promovare și informare;
- (j) Onorariile aferente consultanței externe;
- (k) Costul raportului de audit (dacă este cazul).

**Costurile de deplasare** se finanțează în conformitate cu prevederile Ordinul MFE nr. 1055/2014, astfel:

- a) Sumele forfetare stabilite pentru finanțarea cheltuielilor de deplasare externă finanțate din Fondul pentru relații bilaterale la nivel național și de program, indiferent de țara de origine a beneficiarului, sunt următoarele:
  - pentru o deplasare de 3 – 4 zile (2 – 3 nopți de cazare): 1600 de Euro/persoană;
  - pentru o deplasare de 5 – 6 zile (4 – 5 nopți de cazare): 2000 de Euro/persoană (cu o justificare pentru durata prelungită a deplasării).
- b) Pentru deplasări al căror obiectiv necesită o durată de timp diferită față de cele prezentate anterior, se aplică metoda costurilor reale, pe bază de documente justificative și în limitele prevăzute de HG 518/1995 cu completările și modificările. Metoda costurilor reale se aplică și în cazul în care cheltuielile de cazare și/sau transport sunt suportate din alte surse (de exemplu, de către organizatori).

În toate cazurile în care prevederile Ordinul MFE nr. 1055/2014 nu se aplică, pentru costurile de deplasare se vor aplica prevederile HG 518/1995 cu completările și modificările ulterioare.

**Notă:** Vă rugăm să consultați Anexa 4 ce conține informații detaliate privind documentele justificative solicitate și aplicarea sumelor forfetare.

**Notă:** În cazul în care aplicantul/beneficiarul nu aplică prevederile OMFE nr. 1055/2014 privind cuantumul sumelor forfetare sau modalitatea de justificare a cheltuielilor, evaluarea aplicației, respectiv verificarea cheltuielilor, se va efectua în conformitate cu prevederile HG nr. 518/1995 cu modificările și completările ulterioare și/sau HG nr. 1860/2006 cu modificările și completările ulterioare.

Pentru cheltuielile efectuate de un beneficiar sau partener care are ca locație principală sediul într-un stat donator, va fi considerat ca o dovadă suficientă a cheltuielilor efectuate:

- un raport emis de către un auditor certificat și independent, certificând faptul că toate cheltuielile au fost efectuate în conformitate cu reglementările în vigoare, legislația națională și practicile contabile din țara beneficiarului sau
- un raport emis de un funcționar public, investit de autoritățile naționale și cu puteri legale pentru a audita entitatea respectivă, certificând faptul că toate cheltuielile au fost efectuate în conformitate cu reglementările în vigoare, legislația națională și practicile contabile din țara beneficiarului.

**Perioada de eligibilitate a cheltuielilor: de la data lansării apelului până la 31 octombrie 2017.**



### Condiții de eligibilitate a cheltuielilor:

Pentru a fi considerate eligibile, cheltuielile eligibile trebuie să fie suportate efectiv de către beneficiar sau partener și, trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- (a) să fie efectuate între prima și ultima zi a perioadei de eligibilitate; se consideră eligibile cheltuielile aferente plății facturilor emise în ultima lună de eligibilitate și efectuate în termen de maxim 30 de zile de la data finalizării eligibilității cheltuielilor.
- (b) să fie legate de activități și incluse în bugetul total estimat al contractului de finanțare;
- (c) să fie proporționale și necesare;
- (d) să fie folosite numai în scopul de a atinge obiectivul/ele inițiativei și a rezultatelor sale preconizate, într-un mod compatibil cu principiile buneii gestiuni financiare, eficienței și eficacității.

## 9. Depunerea aplicațiilor:

Dosarul aplicației va include în mod obligatoriu:

- Formularul cererii de finanțare (Anexa 1) semnat de către reprezentantul legal sau un împuternicit al acestuia
- Declarație pe propria răspundere privind eligibilitatea (Anexa 6)
- Declarație pe propria răspundere privind evitarea dublei finanțări (Anexa 7)
- Invitație de participare adresată Beneficiarului sau corespondență echivalentă;
- Acord de parteneriat (dacă partenerul/ii gestionează o parte din buget) sau scrisoare de intenție – în cadrul cărora să fie prezentate clar sarcinile fiecărui partener. Acordul de parteneriat/scrisoarea de intenție în original se solicită la semnarea contractului de finanțare (la depunerea aplicației este suficientă o copie);
- Actul Constitutiv și statutul din care să reiasă activitatea în domeniul eficienței energetice și data înființării, în cazul organizațiilor non-guvernamentale, asociațiilor, fundațiilor;
- Dovada înregistrării în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, în cazul organizațiilor non-guvernamentale, asociațiilor, fundațiilor

Documentele vor fi completate în limba română sau engleză. Aplicații din România vor completa bugetul aplicației în moneda națională (Lei – folosind cursul inforeuro aferent lunii în care se depune aplicația).

Aplicațiile vor fi transmise la Registratura generală a Ministerului Fondurilor Europene (vezi secțiunea 12) și în format digital la adresa de email: [bilateral.relations@fonduri-ue.ro](mailto:bilateral.relations@fonduri-ue.ro).



## 10. Evaluarea aplicațiilor

Cererile de finanțare depuse vor fi evaluate în mod continuu, în ordinea înregistrării lor, până ce întreaga alocare financiară va fi epuizată. Evaluarea se va realiza conform Anexei 8 la prezentul Ghid al aplicantului.

Pe parcursul evaluării, comisia de evaluare poate solicita clarificări, atunci când consideră că este cazul. Solicitarea acestor clarificări se va face printr-o adresă transmisă în format PDF pe adresa de email de pe care a fost transmisă aplicația.

Punctajul minim necesar pentru aprobarea cererii de finanțare este de **60 de puncte**.

Fiecare aplicant va fi informat despre rezultatul evaluării printr-o adresă transmisă pe adresa de email de pe care a fost transmisă aplicația. Decizia comisiei de selecție este finală și nu poate fi contestată.

## 11. Contractarea

Aplicanții selectați pentru a primi finanțare vor fi contactați și vor semna un contract de finanțare cu Operatorul de Program. Contractul de finanțare va stabili termenii și condițiile finanțării, precum și rolurile și responsabilitățile părților, dispoziții privind plățile și rambursarea și formatul rapoartelor.

## 12. Contact

MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE

Direcția Generală Mecanisme și Instrumente Financiare Nerambursabile

Operator de Program

Bulevardul Ion Mihalache, nr. 15-17, Sector 1, București

Email: [bilateral.relations@fonduri-ue.ro](mailto:bilateral.relations@fonduri-ue.ro)